ખુશગવાર ઝિંદગી કે ઈસ્લામી ઉસુલ

લેખક : હાફિઝ મુહમ્મદ ઈસ્હાક ઝાહિદ

લિપિયાંતર : અબુ ફુરકાન

પ્રકાશન નં. ૫૫

ખુશગવાર ઝિંદગી કે ઈસ્લામી ઉસુલ

લેખક : હાફિઝ મુહમ્મદ ઈસ્હાક ઝાહિદ

લિપિયાંતર : અબુ ફુરકાન

સાભાર : મકતબા અલ ફુરકાન, નડીઆદ

પ્રકાશન વર્ષ : સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૭

આવૃતિ : પ્રથમ

પ્રકાશક :

ઈસ્લામિક ઈન્ફર્મેશન સેન્ટર - કચ્છ

Mo. : 84017 86172 - www.iickutch.blogspot.in

બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ

તમહીદ

કારેઈને મોહતરમ ! અલ્લાહ તઆલા ને તમામ ઈન્સાનો કો મિટ્ટી સે પૈદા કિયા હે ઔર હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામ કો સબ કા બાપ બનાયા હે, ઈસ લિહાઝ સે સબ કી બુનિયાદ તો એક હે લેકિન કઈ એઅતિબારાત સે વહ એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોતે હે, ચુનાંચે શકલ વ સૂરત કે એઅતિબાર સે વહ એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોતે હે, ઔર કમ હી કોઈ શખ્સ દુસરે સે મિલતા જુલતા હે, કોઈ સફેદ ગોરે રંગ કા ઔર કોઈ કાલે સિયાહ રંગ કા, કોઈ છોટે કદ વાલા ઔર કોઈ બળે કદવાલા.... ઈસી તરહ વહ સબ અપને મઆશી હાલાત કે એઅતિબાર સે ભી એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોતે હે, કોઈ માલદાર ઔર કોઈ ગરીબ, કોઈ બખીલ ઔર કોઈ સખી, કોઈ હર હાલ મેં શુક્રગુઝાર ઔર કોઈ હર હાલ મેં હરીસ વ લાલચી.... ઈસી તરહ ઈમાન વ અમલ કે એઅતિબાર સે ભી વહ અલગ અલગ નઝરિયાત કે હામિલ હોતે હે, કોઈ મોમિન ઔર કોઈ કાફિર, કોઈ નેક વ પારસા ઔર કોઈ ફાસિક વ ફાજીર, કોઈ બાકિરદાર ઔર બાઅખ્લાક ઔર કોઈ બદકિરદાર ઔર બદઅખ્લાક.... લેકિન યહ સબ કે સબ અપને અહવાલ મેં એક દુસરે સે મુખ્તલિફ હોને કે બાવજુદ એક બાત પર મુત્તફિક નઝર આતે હે, ઔર વહ હે ખુશહાલ ઝિંદગી કી તમન્ના ઔર આરઝુ, ચુંનાચે ઝિંદગી કે હર શોઅબે સે તઅલ્લુક રખને વાલે તમામ લોગ ઈસ બાત કે મુતમન્ની નઝર આતે હે કિ ઉન્હે દુનિયા મેં એક ખુશગવાર ઝિંદગી નસીબ હો જાએ, ઔર સબ કે સબ લોગ એક બાવકાર ઔર પુરસુકુન ઝિંદગી કે હુસુલ કી ખાતિર દિન રાત જિદ્દો જેહદ કરતે હુએ નઝર આતે હે, ગોયા સબ કા હદફ તો એક હી હે, અલબત્તા વસાઈલ વ અસબાબ મુખ્તલિફ હે.

એક તાજિર (વહેપારી) જો દિન ભર અપને કારોબાર કો વસીઅ કરને (વધારવા માટે) ઔર ઝયાદહ સે ઝયાદહ નફા કમાને કે લિએ અપની પુરી સલાહિયતે ઔર તવાનાઈયાં ખપા દેતા હે, વહ ઔર ઉસી તરહ વહ મઝદુર

જો સુબહ સે લેકર શામ તક પસીને મેં શરાબોર હોકર મેહનત વ મઝદુરી કરતા હે, દોનો ખુશહાલ ઔર ખુશગવાર ઝિંદગી કે લિએ કોશાં હોતે હે.

ઔર એક ઈબાદત ગુઝાર, જો અલ્લાહ તઆલા કે ફરાઈઝ વ વાજિબાત કો પાબંદી સે અદા કરતા હે, ઔર નવાફિલ મેં ભી બળ્હ ચળ્હ કર હિસ્સા લેતા હે, વહ ઔર ઈસી તરહ વહ ફાસિક વ ફાજિર ઈન્સાન, જો દિન રાત અલ્લાહ કી નાફરમાની કરતા હે દોનો હી ઐસી ઝિંદગી કે મુતમન્ની હોતે હે જીસ મેં કોઈ પરેશાની ઔર કોઈ દુઃખ ન હો.

ઈસી તરહ તમામ લોગ સઆદતમંદી ઔર ખુશહાલી કો હાસિલ કરને કી તમન્ના લિએ ભાગ દોળ મેં મસરૂફ રહતે હે, કોઈ કિસી તરહ, ઔર કોઈ કિસી તરહ.... લેકિન સવાલ યહ હે કિ કયા યહ સઆદતમંદી હર એક કો મિલ જાતી હે? ઔર કયા ખુશહાલી હર એક કો નસીબ હો જાતી હે? ઔર આખિર વહ કૌનસા રાસ્તા હે જીસ પર ચલકર હમ સબ ખુશહાલ વ ખુશગવાર ઝિંદગી તક પહુંચ સકતે હે?

કારેઈને મોહતરમ ! હમ યહી સવાલ એક દુસરે અંદાઝ સે ભી કર સકતે હે, ઔર વહ ઈસ તરહ કિ ઈસ દૌર મેં તકરીબન હર ઈન્સાન પરેશાન હાલ ઔર સરગરદાં નઝર આતા હે, કિસી કો રોઝગાર કી પરેશાની, કિસી કો માલી વ કારોબારી મુશ્કિલાત કા સામના, કિસી પર કર્ઝ કા બોઝ, કિસી કો જીસ્માની બિમારીયાં ચૈન ઔર સુખ સે સોને નહી દેતી, કિસી કો ખાનદાની લડાઈ ઝઘળે બેકરાર કિએ હુએ હે, કિસી કો બીવી બચ્ચો કી નાફરમાની કા સદમા, કિસી કો દુશ્મન કા ખૌફ ઔર કિસી કો રિશ્તેદારો કી જુદાઈ કા દુખ.... અલ ગરઝ યહ કિ તકરીબન હર શખ્સ કિસી ન કિસી પરેશાની મેં મુબ્તલા નઝર આતા હે ઔર ઝાહિર હે કિ હર શખ્સ ઈન દુઃખો, સદમો ઔર પરેશાનીયોં સે નજાત ભી હાસિલ કરના ચાહતા હે, તો વહ હકીકી વસાઈલ વ અસબાબ કૌનસે હે જીન્હે ઈખ્તિયાર કરને સે દુનિયા કી મુખ્તલિફ આઝમાઈશો સે નજાત મિલ સકતી હે?

આપ મેં સે હર શખ્સ યકીનન યહ ચાહતા હોગા કિ ઉસે ઈન દોનો સવાલો કે જવાબાત મઅલુમ હો જાએ તાકિ વહ એક ખુશહાલ વ બાવકાર

ઝિંદગી હાસિલ કર સકે ઔર દુનિયા કી પરેશાનીયોં સે છુટકારા પા સકે, તો આઈએ હમ સબ કુરઆન વ સુન્નત કી રોશની મેં ઈન સવાલો કે જવાબાત મઅલુમ કરતે હે.

કારેઈને મોહતરમ ! ઈસ મુખ્તસર રિસાલે મેં હમ એક કામિયાબ ઔર ખુશહાલ ઝિંદગી કે હુસુલ ઔર પરેશાનીયોં વ આઝમાઈશો સે નજાત હાસિલ કરને કે ચંદ ઉસુલ ઝિક્ર કરેંગે, ઔર મુજે યકીને કામિલ હે અગર હમ ઉન પર અમલ કરેંગે તો ઝરૂર અપને મકસુદ તક પહુંચ જાએંગે. ઈન્શા અલ્લાહ....

પહલા ઉસુલ : ઈમાન વ અમલ

ખુશગવાર ઝિંદગી કા પહલા ઉસુલ ''ઈમાન વ અમલ'' હે, જૈસાકિ અલ્લાહ તઆલા કા ફરમાન હે ''જો શખ્સ નેક અમલ કરે, મર્દ હો યા ઔરત, બશર્તકિ ઈમાનવાલા હો, તો ઉસે હમ યકીનન બહુત હી અચ્છી ઝિંદગી અતા કરેંગે, ઔર ઉન કે નેક અઅમાલ કા બેહતર બદલા ભી ઉન્હે ઝરૂર દેંગે.'' (સુરહ નહલ : ૯૭)

''જો લોગ ઈમાન લાએ ઔર ઉન્હોને નેક અમલ કિએ, ઉન કે લિએ ખુશહાલી ભી હે ઔર ઉમદહ ઠિકાના ભી.'' (સુરહ રઅદ : ૨૯)

ઈન આયાત મેં અલ્લાહ ને હર ઐસે શખ્સ કો બહુત હી ખુશગવાર વ કામિયાબ ઝિંદગી ઔર ખુશહાલી અતા કરને કા વઅદહ ફરમાયા હે, જીસ મેં દો શરતે પાઈ જાતી હો, એક યહ કિ વહ મોમિન હો, ઔર દુસરી યહ કિ વહ નેક અમલ કરનેવાલા હો, બાકિરદાર ઔર બાઅખ્લાક હો, ઔર અગર હમ ઈન દોનો શરતો કો પુરા કર દે તો કોઈ વજહ નહી કિ હમે ખુશગવાર ઝિંદગી નસીબ ન હો, ક્યુંકિ અલ્લાહ તઆલા અપને વઅદે મેં સચ્ચા હે, ઔર વહ વઅદહ ખિલાફી નહી કરતા, ફરમાને ઈલાહી હે : ''યકીનન અલ્લાહ તઆલા વઅદહ ખિલાફી નહી કરતા.'' (સુરહ આલિ ઈમરાન : ૯)

ઔર યહ બાત હમે મઅલુમ હોની ચાહિએ કિ તમામ ઈન્સાનો કી

ખૈર વ ભલાઈ ઈમાન ઔર અમલે સાલેહ મેં હી હે, અગર ઈન્સાન સચ્ચા મોમિન હો ઔર ઈમાન કે તકાઝો કો પુરા કરનેવાલા હો, ઔર સાથ સાથ બાઅમલ, બાકિરદાર ઔર બાઅખ્લાક હો, અલ્લાહ કે ફરાઈઝ કો પુરા કરતા હો, પાંચ નમાઝો કા પાબંદ હો, ઝકાત અદા કરતા હો, રમઝાન કે ફર્ઝ રોઝે બિલા શરઅી ઉઝર ન છોળતા હો, મા-બાપ ઔર રિશ્તેદારો સે હુસ્ને સુલુક કરતા હો, લેનદેન મેં સચ્ચા ઔર વઅદો કો પુરા કરતા હો, બદ દિયાનતી, ધોકા ઔર ફરાડ સે દુર રહતા હો, હલાલ ઝરાએઅ સે કમાતા હો, તો અલ્લાહ તઆલા દુનિયા મેં ઉસે હર કિસ્મ કી ખૈર વ ભલાઈ અતા કરતા હે ઔર આખિરત મેં જન્નત કી નેઅમતે ઔર અજ્ર વ ષવાબ અલગ હે.

ઔર ઈસ કે બરઅકસ (ઉંધુ) અગર કોઈ ઈન્સાન ફાસિક વ ફાજિર, બદકિરદાર ઔર બદઅખ્લાક હો, ન નમાઝો કી પરવા કરતા હો ઔર ન ઝકાત દેતા હો, રમઝાન કે રોઝે મરઝી કે મુતાબિક રખતા હો, ઔર તાકત હોને કે બાવજુદ હજ્જે બયતુલ્લાહ કા ફરીઝા અદા કરને કે લિએ તૈયાર ન હો, મા-બાપ ઔર રિશ્તેદારો સે બદ સુલુકી કરતા હો, અલ્લાહ કે બંદો કે હુકુક મારતા હો, લેન દેન મેં જુઠ બોલતા હો, ઔર ધોકાદહી ઔર બદ દિયાનતી સે કામ લેતા હો ઔર હરામ ઝરાએઅ સે કમાતા હો, તો ઐસે ઈન્સાન કે મુતઅલ્લિક હમે યકીન કર લેના ચાહિએ કિ ઉસે લાખ કોશિશ કે બાવજુદ ખુશગવાર ઝિંદગી કભી નસીબ નહી હો સકતી, જૈસાકિ અલ્લાહ તઆલા કા ફરમાન હે : ‘‘ઔર જો શખ્સ મેરી યાદ સે રૂગરદાની કરેગા વહ દુનિયા મેં યકીનન તંગ હાલ રહેગા ઔર રોઝે કયામત હમ ઉસે અંધા કરકે ઉઠાએંગે, વહ કહેગા : અય મેરે રબ ! તુને મુજે અંધા કરકે કયું ઉઠાયા હે, દુનિયામે તો મેં ખુબ દેખને વાલા થા? અલ્લાહ કહેગા : ઈસી તરહ તુમ્હારે પાસ મેરી આયતે આઈ થી, તો તુમ ને ઉન્હે ભુલા દિયા થા, ઔર ઈસી તરહ આજ તુમ ભી ભુલા દિએ જાઓગે.’’ (સુરહ તાહા : ૧૨૪ થી ૧૨૬)

ઈન આયાત મેં અલ્લાહ તઆલા ને ખબરદાર કિયા હે કિ જો શખ્સ મેરે દીન સે મુંહ મોળેગા ઔર મેરે અહકામાત કી પરવાહ નહી કરેગા, મે દુનિયા મેં ઉસ કી ઝિંદગી તંગ હાલ બના દુંગા ઔર ખુશહાલ ઝિંદગી સે

મહરૂમ કર દુંગા. ઈસ કે અલાવહ કયામત કે દિન મેં ઉસે અંધા કરકે ઉઠાઉંગા, વહ મુજ સે ઉસકી વજહ પુછેગા તો મેં કહુંગા : જૈસા તુમને કિયા વૈસા હી બદલા આજ તુમ્હે દિયા જા રહા હે, તુમ્હારે પાસ મેરે અહકામ આએ, અહલે ઈલ્મ ને તુમ્હે મેરી આયતે પળ્હ પળ્હ કર સુનાઈ ઔર મેરે નબી કી સહીહ અહાદીષ કો તુમ્હારે સામને રખ્ખા, લેકિન તુમને વહી કિયા, ઈસી તરહ આજ મુજે ભી તુમ્હારી કોઈ પરવાહ નહી.

કારેઈને મોહતરમ ! અગર હમ વાકિઅતન યહ ચાહતે હે કિ દુનિયા મેં હમે એક બાવકાર ઔર ખુશહાલ ઝિંદગી નસીબ હો તો હમે દીને ઈલાહી કો મઝબુતી સે થામના હોગા ઔર મન માની કરને કે બજાએ અલ્લાહ કે અહકામ પર અમલ કરના હોગા.... ઔર અલ્લાહ કા સબ સે બળા હુકમ યહ હે કિ હમ સિર્ફ ઉસી કી ઈબાદત કરે ઔર ઉસ મેં કિસી કો શરીક ન બનાએ, સિર્ફ ઉસી કો પુકારે, સિર્ફ ઉસી કો નફા-નુકશાન કા માલિક સમજે, સિર્ફ ઉસી કો દાતા, મદદગાર, હાજતરવાં, મુશ્કિલ કુશા ઔર ગૌષે અઅઝમ તસવ્વુર કરે, અગર હમ ખાલિસતન અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કરેંગે તો વહ યકીનન હમે પાકીઝહ ઔર ખુશગવાર ઝિંદગી નસીબ કરેગા, વરના વહ લોગ જો અલ્લાહ કો છોળકર ગૈરૂલ્લાહ કે દર પર જબીને નિયાઝ જુકાતે હે ઔર ગૈરૂલ્લાહ કે લિએ નઝર વ નિયાઝ પેશ કરતે હે ઔર ગૈરૂલ્લાહ કો દાતા, હાજતરવાં ઔર મુશ્કિલ કુશા સમજતે હે ઔર ઉન્હી કે સામને હાથ ફેલાતે હે, તો ઉન્હે દર દર કી ઠોકરે હી નસીબ હોતી હે ઔર ઝિલ્લત વ ખ્વારી કે સિવા ઔર કુછ હાથ નહી આતા, જૈસાકિ અલ્લાહ તઆલા કા ફરમાન હે : ‘‘ઔર જો શખ્સ અલ્લાહ કે સાથ કિસી કો શરીક બનાતા હે વહ ઐસે હે જૈસે આસ્માન સે ગિરા હો, ફિર પરિન્દે ઉસે ફિઝા મેં હી ઉચક લે યા તેઝ હવા ઉસે કિસી દુરદરાઝ જગહ પર ફેંક દે.’’ (સુરહ હજ્જ : ૩૧)

યઅની મુશ્રિક કા અંજામ સિવાએ તબાહી વ બરબાદી કે ઔર કુછ નહી. ઔર અલ્લાહ તઆલા કા દુસરા બળા હુકમ યહ હે કિ હમ ઉસ કે મહબુબ હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ઈત્તિબાઅ કરે ઔર આપકી નાફરમાની સે બચે, અગર હમ ઐસા કરેંગે તો અલ્લાહ

તઆલા હમ સે રાઝી હોગા, કયુંકિ અલ્લાહ તઆલા ને આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ઈતાઅત કો અપની ઈતાઅત કરાર દિયા હે ઔર જબ અલ્લાહ તઆલા રાઝી હોગા તો યકીનન વહ હમે ખુશહાલ ઔર બાવકાર ઝિંદગી નસીબ કરેગા. ઔર અગર હમ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી નાફરમાની કરેંગે ઔર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી સુન્નત સે મુંહ મોળ કર દીન મેં ઈજાદ કરદહ નએ ઉમુર (બિદઆત) પર અમલ કરેંગે તો દુનિયા મેં હમ પર આઝમાઈશે ટુટ પળેગી ઔર કયામત કે રોઝ હમે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે હાથો હવઝે કવષર કે પાની સે ઔર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી શફાઅત સે મહરૂમી સે દો ચાર હોના પળેગા... વલ અયાઝ બિલ્લાહ.... અલ્લાહ તઆલા કા ફરમાન હેઃ “લિહાઝા જો લોગ ઉસકે (રસુલ કે) હુકમ કી મુખાલિફત કરતે હે ઉન્હે ઈસ બાત સે ડરના ચાહિએ કિ વહ કિસી મુસીબત મેં ગિરફતાર ન હો જાએ યા ઉન્હે કોઈ દર્દનાક અઝાબ ન આ પહુંચે.” (સુરહ નુર : ૬૩)

ઈસ આયત મેં અલ્લાહ તઆલા ને રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે અહકામાત કી ખિલાફવરઝી કરનેવાલો કો સખ્ત ચેતાવની દી હે કિ વહ અપને ઈસ કામ સે બાઝ આ જાએ, કહીં ઐસા ન હો કિ ઉસકી વજહ સે ઉન પર કોઈ આઝમાઈશ યા અલ્લાહ કા દર્દનાક અઝાબ આ જાએ !

કારેઈને મોહતરમ ! કામિયાબ વ ખુશ ગવાર ઝિંદગી કા જો પહલા ઉસુલ હમ ને ઝિક્ર કિયા હે ઉસ કા ખુલાસા યહ હે કિ ઈમાન ઔર નેક અમલ કી બિનાએ પર હી હમે એક કામિયાબ ઝિંદગી નસીબ હો સકતી હે ઔર ઈમાન બિલ્લાહ કા સબ સે બળા તકાઝા યહ હે કિ હમ અકીદએ તવહીદ પર કાઈમ વ દાઈમ રહે, જબકિ રસુલ પર ઈમાન કા એક લાઝમી તકાઝા યહ હે કિ હમ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી કો અપના ઓળ્હના બિછોના બનાએ ઔર આપકે ઉસ્વહે હસ્ના કી રોશની મેં ઝિંદગી બસર કરે, ઈસ તરહ દુનિયા કે દુઃખો ઔર સદમો સે હમે છુટકારા મિલેગા ઔર હમારી ઝંદગી કામિયાબી કી રાહ પર ગામઝન હો જાએગી.

દુસરા ઉસુલ : શુક્ર

કામિયાબ વ ખુશહાલ ઝિંદગી કે હુસુલ ઔર પરેશાનીયો સે નજાત કા દુસરા ઉસુલ યહ હે કિ હમ મેં સે હર ઈન્સાન અલ્લાહ તઆલા કી બેશુમાર વ અનગિનત નેઅમતો પર શુક્રગુઝાર હો, કયુંકિ જબ હમ ઉસ કી નેઅમતો પર શુક્રિયા બજા લાએંગે તો અલ્લાહ તઆલા હમે ઔર ઝયાદહ નેઅમતો સે નવાઝેંગા.

ફરમાને ઈલાહી હે : ‘‘ઔર યાદ રખ્ખો ! તુમ્હારે રબ ને ખબરદાર કર દિયા થા કિ અગર શુક્રગુઝાર બનોગે તો મેં તુમ્હે ઔર ઝયાદહ નવાઝુંગા ઔર અગર નાશુક્રી કરોગે તો ફિર મેરી સઝા ભી બહુત સખ્ત હે.’’

(સુરહ ઈબ્રાહિમ : ૭)

ઈસ આયત મેં અલ્લાહ તઆલાને અપને શુક્રગુઝાર બંદો કો ઔર ઝયાદહ નેઅમતો સે નવાઝને કા વઅદહ ફરમાયા હે, ઈસ સે મઅલુમ હુવા કિ અગર મવજુદહ નેઅમતો પર અલ્લાહ તઆલા કા શુક્રિયા અદા કિયા જાએ ઔર ઉન્હે ઉસ કી ઈતાઅત મેં ખપાયા જાએ તો ન સિર્ફ વહ નેઅમતે બહાલ રહતી હે બલ્કિ અલ્લાહ તઆલા મઝીદ નેઅમતે અતા કરતા હે ઔર અપને શુક્રગુઝાર બંદો કી ઝિંદગી કો ખુશહાલ બના દેતા હે ઔર ઉસ કે સાથ સાથ અલ્લાહ તઆલા ને નાશુક્રી કરનેવાલો કો સખ્ત ચેતાવની ભી દી હે કિ વહ ઉનકી નાશુક્રી કી બિનાએ પર ઉનસે મવજુદહ નેઅમતો કો છીનકર ઉન્હે મસાઈબ વ આફાત મેં ગિરફતાર ભી કર સકતા હે. વલ અયાઝ બિલ્લાહ.

ફરમાને ઈલાહી હે : ‘‘અગર તુમ લોગ (અલ્લાહ કા) શુક્ર અદા કરો ઔર (ખુલુસ નિયત સે) ઈમાન લે આઓ તો અલ્લાહ કો કયા પળી હે કિ વહ તુમ્હે અઝાબ દે ! જબકિ અલ્લાહ તો બળા કદરદાન ઔર સબ કુછ જાનને વાલા હે.’’ (સુરહ નિસાએ : ૧૪૭)

ઈસ આયત સે મઅલુમ હુવા કિ બંદા અગર સચ્ચા મોઅમિન ઔર અલ્લાહ તઆલા કા શુક્રગુઝાર હો તો અલ્લાહ તઆલા ખ્વાહ મ ખ્વાહ ઉસે આઝમાઈશ મેં મુબ્તલા નહી કરતા, બલ્કિ વહ તો કદરદાન હે ઔર અપને

બંદો કે જઝબાતે તશકકુર કો દેખકર ઉન્હે ઔર ઝયાદહ અતા કરતા હે.

યાદ રહે કિ શુક્ર દિલ ઔર ઝબાન સે અદા કરને કે સાથ સાથ અમલી તૌર પર ભી બજા લાના ઝરૂરી હે, ઔર સચ્ચા શાકિર વહ હોતા હે જીસ પર અલ્લાહ તઆલા એહસાનાત કરતા હે તો વહ ઉસકી ઔર ઝયાદહ ઈતાઅત વ ફરમાંબરદારી કરતા હે ઔર વહ જીતના ઉસે અપને ફઝલ સે નવાઝતા હે ઉતના હી ઉસકે જઝબાતે મુહબ્બત વ ઈતાઅત ઔર જોશ મેં આતે હે ઔર હર તરહ સે ઉનકે શુક્ર કા ઈઝહાર કરને લગતા હે, જૈસાકિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ રાત કો ઈતના લંબા કયામ કરતે કિ આપ કે પાંવ પર વરમ આ જાતા (સોજો ચડી જતો) ઔર જબ હઝરત આયશા રઝિયલ્લાહુ અન્હા પુછતી કિ અય અલ્લાહ કે રસુલ ! આપકી તો અલ્લાહને અગલી પિછલી ખતાએં મુઆફ ફરમા દી હે, ફિર આપ ઈતની મુશકકત કયું ઉઠાતે હે? તો આપ ને ફરમાયા : કયા મેં અલ્લાહ તઆલા કા શુક્રગુઝાર બંદા ન બનું? (બુખારી, મુસ્લિમ)

તીસરા ઉસુલ : સબ્ર

દુનિયા મેં સઆદતમંદી ઔર ખુશહાલી કે હુસુલ કા તીસરા ઉસુલ સબ્ર હે યઅની કિસી બંદાએ મોઅમિન કો જબ કોઈ પરેશાની યા તકલીફ પહુંચે તો વહ ઉસે બરદાશ્ત કરે ઔર ઉસે અલ્લાહ તઆલા કી તકદીર સમજકર ઉસ પર અપની રઝામંદી કા ઈઝહાર કરે ઔર ઉસ પર અલ્લાહ તઆલા સે અજ્ર વ ષવાબ કા તાલિબ હો, યું અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે રાઝી હોગા ઔર ઉસકે ગુનાહો કો મિટાકર ઉસે ઈત્મીનાને કલ્બ નસીબ કરેગા. ઔર હમે યહ બાત મઅલુમ હોની ચાહિએ કિ દુનિયા મેં હર મોઅમિન કે મુકદ્દર મે અલ્લાહ તઆલા ને કોઈ ન કોઈ આઝમાઈશ લિખ રખ્ખી હે.

ફરમાને ઈલાહી હે : ‘‘ઔર હમ તુમ્હે ઝરૂર આઝમાએંગે, કુછ ખૌફ વ હરાસ ઔર ભુખ સે ઔર માલ વ જાન ઔર ફલો મેં કમી સે ઔર આપ (અય મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) સબ્ર કરનેવાલો કો

ખુશખબરી દે દિજીએ, જીન્હે જબ કોઈ મુસીબત લાહક હોતી હે તો વહ કહતે હે : હમ યકીનન અલ્લાહ હી કે હે ઔર હમે ઉસી કી તરફ લૌટ કર જાના હે, ઐસે હી લોગો પર અલ્લાહ તઆલા કી નવાઝીશે ઔર રહમત હોતી હે ઔર યહી લોગ હિદાયત યાફ્તા હે.'' (સુરહ બકરહ : ૧૫૫ થી ૧૫૭)

ઈન આયાત મેં અલ્લાહ તઆલા ને આઝમાઈશો મેં સબ્ર કરનેવાલો કો ખુશખબરી દી હે કિ ઉન પર ઉસ કી નવાઝિશો હોતી હે ઔર વહ રહમતે ઈલાહી કે મુસ્તહિક હોતે હે, ગોયા સબ્ર વહ ચીઝ હે કિ જીસ સે અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરનેવાલે કી ઝિંદગી કો ખુશહાલ બના દેતા હે ઔર ઉસે અપને ફઝલ વ કરમ સે નવાઝતા હે.

ઔર આઝમાઈશ કોઈ ભી હો, છોટી હો યા બળી, જીસ્માની હો યા ઝહની, હર કિસ્મ કી આઝમાઈશ મોઅમિન કે લિએ બાઈષે ખેર હોતી હે, જૈસા કિ રસુલે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હૈ : મુસલમાન કો જબ થકાવટ યા બિમારી લા હક હોતી હે યા વહ હુઝનો વ મલાલ ઔર તકલીફ સે દો ચાર હોતા હે હત્તાકિ અગર એક કાંટા ભી ચુભતા હે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે બદલે ઉસકે ગુનાહો કો મિટા દેતા હે.

(બુખારી, મુસ્લિમ)

ઔર હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈરશાદ ફરમાયા : જબ કિસી મુસલમાન કો કોઈ અઝીયત (તકલીફ) પહુંચતી હે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસ કે ગુનાહો કો ઈસ તરહ ગિરા દેતા હે જીસ તરહ દરખ્ત કે પત્તે ગિરતે હે. (બુખારી, મુસ્લિમ)

કારેઈને મોહતરમ ! ઈન અહાદીષ સે ષાબિત હોતા હે કિ છોટી સે છોટી તકલીફ ઔર અદના તરીન આઝમાઈશ પર, હત્તાકિ એક કાંટા ચુભને પર ભી અલ્લાહ તઆલા બંદાએ મોઅમિન કે ગુનાહો કો મિટા દેતા હે, બશર્તે કિ વહ સબ્ર વ તહમ્મુલ કા દામન ન છોળે ઔર હર આઝમાઈશ મેં અલ્લાહ તઆલા કી તકદીર પર રાઝી હો જાએ.

ઔર યહ બાત આપકો મઅલુમ હોની ચાહિએ કિ કિસી બંદાએ મોઅમિન મેં જબ યહ દોનો સિફાત (સબ્ર વ શુક્ર) જમઅ હો જાએ, તો ઉસે ગોયા ખૈરે કષીર નસીબ હો ગઈ. રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકા ઈર્શાદ હૈ : ''મોમિન કા મુઆમલા બળા અજીબ હે, ઔર ઉસકા હર મુઆમલા યકીનન ઉસકે લિએ ખૈર કા બાઈષ હોતા હે ઔર યહ ખુબી સિવાએ મોમિન કે ઔર કિસી કો નસીબ નહી હોતી, અગર ઉસે કોઈ ખુશી પહુંચે તો વહ શુક્ર અદા કરતા હે તો વહ ઉસકે લિએ ખૈર કા બાઈષ બન જાતી હે ઔર અગર ઉસે કોઈ ગમી પહુંચે તો વહ સબ્ર કરતા હે ઔર યું વહ ભી ઉસકે લિએ બાઈષે ખૈર બન જાતી હે.'' (મુસ્લિમ)

ચોથા ઉસુલ : તૌબા વ ઈસ્તિગફાર

ઈન્સાન પર જો મુસીબત આતી હે, ચાહે જીસ્માની બિમારી કી સુરત મેં હો, યા ઝહની ઔર રૂહાની અઝીયત કી શકલ મેં હો, ચાહે કારોબારી પરેશાની હો યા ખાનદાની લળાઈ ઝઘળો કા દુઃખ ઔર સદમા હો... હર કિસ્મ કી મુસીબત ઉસકે અપને ગુનાહો કી વજહ સે આતી હે, ઈસ લિએ ઉસે ઉસ સે નજાત પાને કે લિએ ફૌરન સચ્ચી તૌબા કરતે હુએ અલ્લાહ તઆલા સે મુઆફી માંગની ચાહિએ, કયુંકિ અલ્લાહ તૌબા કરનેવાલો સે મુહબ્બત કરતા હે ઔર ઉસકી પરેશાનીયો ઔર મુસીબતો કા ઈઝાલા કરકે ઉસે ખુશહાલ બના દેતા હે.

ફરમાને ઈલાહી હે : ''ઔર તુમ્હે જો મુસીબત ભી આતી હે તુમ્હારે અપને કરતુતો કે સબબ સે આતી હે ઔર વહ તુમ્હારે બહુત સારે ગુનાહો સે દરગુજર ભી કર જાતા હે.'' (સુરહ શુરા : ૩૦)

''ફિર હમને ઉન લોગો પર આસ્માન સે ઉનકે ગુનાહો કે સબબ અઝાબ નાઝિલ કિયા જીન્હોને ઝુલ્મ કિયા.'' (સુરહ બરકહ : ૫૯)

ઔર તૌબા વ ઈસ્તિગફાર કે ફવાઈદ બયાન કરતે હુએ અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હે : ''ઔર (નૂહ) ને કહા : તુમ સબ અપને રબ સે મુઆફી

માંગ લો, બિલાશુબા વહ બળા મુઆફ કરનેવાલા હે, વહ તુમ પર આસ્માન સે ખુબ બારિશે બરસાએગા ઔર માલ ઔર બેટો સે તુમ્હારી મદદ કરેગા ઔર તુમ્હારે લિએ બાગાત પૈદા કરેગા ઔર નહરે જારી કર દેગા.''

(સુરહ નૂહ : ૧૦ થી ૧૨)

ઈન આયાત મેં ઈસ્તિગફાર કે જો ફવાઈદ ઝિક્ર કિએ ગએ હે (મુસલાધાર બારિશે, માલ વ અવલાદ સે મદદ, બાગાત ઔર નહરે) યહ સબ ચીઝે દર અસલ ઈન્સાનો કી ખુશહાલી વ સઆદતમંદી કી અલામત (નિશાની) હોતી હે ઔર યહ ઈસ્તિગફાર હી સે નસીબ હોતી હે. ઈસી તરહ ઈરશાદ ફરમાયા : ''ઔર અલ્લાહ તઆલા ઉન્હે ઉસ હાલ મેં અઝાબ નહી દેતા કિ યહ ઈસ્તિગફાર કર રહે હો.'' (સુરહ અનફાલ : ૩૩)

ઔર ફરમાયા : ''ઔર યહ કિ તુમ અપને રબ સે મગફિરત તલબ કરો, ફિર ઉસકી જનાબ મેં તૌબા કરો, વહ તુમ્હે એક મહદુદ વકત (મૌત) તક ઉમદહ ઐશ વ આરામ કા ફાયદહ નસીબ કરેગા ઔર હર કારે ખૈર કરને વાલો કો ઉસ કા અજ્ર વ ષવાબ દેગા ઔર અગર તુમ મુંહ ફેર લોગે તો મુજે અંદેશા હે કિ તુમ્હે બળે દિન (રોઝે કયામત) કે અઝાબ કા સામના કરના પળેગા. (સુરહ હુદ : ૩)

પાંચવા ઉસુલ : તકવા

તકવા દુનિયા કે દુઃખો, તકલીફો ઔર પરેશાનીયો સે નજાત પાને કે લિએ ઔર ખુસુસન ઉન લોગો કે લિએ એક નુસ્ખએ કિમિયા હે જો બેરોઝગારી, ગુરબત ઔર કર્ઝ કી વજહ સે ઈન્તિહાઈ પરેશાન હાલ ઔર સરગરદાં રહતે હો. ઔર તકવા સે મુરાદ હે અલ્લાહ તઆલા સે ઐસા ખૌફ ખાના જો બંદે કો અલ્લાહ તઆલા કી નાફરમાની ઔર હરામ કામ સે રોક દે. ઔર જબ કિસી ઈન્સાન કે દિલ મેં અલ્લાહ તઆલા કા ઐસા ડર ખૌફ પૈદા હો જાતા હે કિ જીસ કી વજહ સે વહ પરહેઝગાર બન જાતા હે ઔર તમામ હરામ કામો સે ઈજતિનાબ કરને લગ જાતા હે તો ઉસ સે અલ્લાહ તઆલા

કા યહ વઅદહ હે : ''ઔર જો શખ્સ અલ્લાહ તઆલા સે ડરતા હે, અલ્લાહ ઉસકે લિએ મુશ્કિલાત સે નિકલને કે લિએ કોઈ ન કોઈ રાહ પૈદા કર દેતા હે. ઔર ઉસે ઐસી જગહ સે રિઝક દેતા હે જહાં સે ઉસે વહમ વ ગુમાન ભી નહી હોતા.'' (સુરહ તલાક : ૨, ૩)

ઔર ફરમાયા, ''ઔર જો શખ્સ અલ્લાહ સે ડરતા હે અલ્લાહ ઉસકે કામ મેં આસાની પૈદા કર દેતા હે.'' (સુરહ તલાક : ૪)

ઔર ફરમાયા, ''ઔર અગર યહ બસ્તીયોવાલે ઈમાન લાતે ઔર અલ્લાહ કી નાફરમાની સે બચતે તો હમ ઉન પર આસ્માન ઔર ઝમીન કી બરકાત (કે દરવાઝે) ખોલ દેતે.'' (સુરહ અઅરાફ : ૯૬)

કારેઈને મોહતરમ ! ઈન તમામ આયાત મેં ખુશહાલી ઔર કામિયાબ ઝિંદગી કે હુસુલ કે લિએ એક અઝીમ ઉસુલ મુતઅય્યીન કર દિયા ગયા હે ઔર વહ હે અલ્લાહ તઆલા સે ડરતે હુએ ઉસકી નાફરમાની સે ઈજતિનાબ કરના કયુંકિ ઐસા કરને સે અલ્લાહ તઆલા બંદાએ મોઅમિન કે લિએ હર કિસ્મ કી પરેશાની સે નિકલને કા રાસ્તા બના દેતા હે ઔર ઉસકે હર હર કામ કો આસાન કર દેતા હે ઔર ઉપર નીચે સે ઉસકે લિએ રિઝક કે દરવાઝે ખોલ દેતા હે. ઔર આઈએ ઝરા ઈસ ઉસુલ કી રોશની મેં હમ અપની હાલત કા જાઈઝા લે લે...

એક તરફ તો હમ ખુશહાલ ઔર કામિયાબ ઝિંદગી કી તમન્ના રખતે હે ઔર દુસરી તરફ અલ્લાહ તઆલા કી નાફરમાનીયાં ભી કરતે રહતે હે. મષલન નમાઝો મેં સુસ્તી ઔર ગફલત, જુઠ, ગીબત, ચુગલખોરી, સુદી લેન દેન, મા-બાપ ઔર રિશ્તેદારો સે બદસુલુકી, ફિલ્મ દેખના ઔર ગાને સુનના વગૈરહ.... ભલા બતાઈએ કયા ઐસી હાલત મેં ખુશહાલી વ સઆદતમંદી નસીબ હો સકતી હે? ઔર કયા ઈસ તરહ પરેશાનીયોં સે છુટકારા હાંસિલ હો સકતા હે?

હમે યહ બાત યાદ રખની ચાહિએ કિ નાફરમાનીયો કી મવજુદગી મેં ખુશહાલી કા નસીબ હોના તો દુર કી બાત હે, મવજુદહ નેઅમતો કે છીન જાને કા ભી ખતરહ હોતા હે ઔર ઉસકી વાઝેહ દલીલ હઝરત આદમ

અલયહિસ્સલામ ઔર ઉન કી બીવી હઝરત હવ્વા અલયહિસ્સલામ કા કિસ્સા હે, અલ્લાહ તઆલા ને ઉન દોનો કો જન્નત કી હર નેઅમત વ આસાઇશ સે લુત્ફઅંદોઝ હોને કી ઈજાઝત દી ઔર મહઝ એક ચીઝ સે મના કર દિયા કિ તુમ ઉસ દરખ્ત કે કરીબ નહી જાના, લેકિન શયતાન કે કુસલાને પર જબ ઉન્હોને ઉસ દરખ્ત કો ચખા તો અલ્લાહ તઆલા ને જન્નત કી સારી નેઅમતો સે મહરૂમ કરકે ઉન્હે ઝમીન પર ઉતાર દિયા... તો ઉન કી એક ગલતી જન્નત કી સારી નેઅમતો સે મહરૂમી કા સબબ બન ગઈ ઔર આજ હમ કઈ ગુનાહ કરતે હે ઔર ફિર ભી હમ ખુશહાલી કે મુતમન્ની હોતે હે !! યહ યકીની તૌર પર હમારી ગલતફહમી હે ઔર અગર હમ વાકિઅતન એક ખુશહાલ ઝિંદગી બસર કરના ચાહતે હે તો હમે અલ્લાહ તઆલા કી નાફરમાનીયો સે કતઅી ઈજતિનાબ કરના હોગા.

ઔર ઈસી તરહ ઈબલીસ કા કિસ્સા હે અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામ કે સામને સજદહ રેઝ હોને કા હુકમ દિયા લેકિન ઉસ ને તકબ્બુર કરતે હુએ સજદહ રેઝ હોને સે ઈન્કાર કર દિયા, ફિર નતીજા કયા નિકલા ? અલ્લાહ તઆલા ને ઉસે હંમેશા કે લિએ મલઉન કરાર દિયા.... યહ સિર્ફ એક સજદહ છોળને કી સજા થી. ઔર આજ બહુત સારે મુસલમાન કઈ સજદે છોળ દેતે હે, પાંચ વકત કી ફર્ઝ નમાઝો મેં મનમાની કરતે હે, તો કયા ઈસ તરહ ઉનકી ઝિંદગી કામરાનીયોં સે હમકિનાર હો જાએગી?

બલ્કિ સિતમ બાલાએ સિતમ યહ હે કિ આજ બહુત સારે લોગ કઈ બુરાઈયોં કો બુરાઈયાં હી તસવ્વુર નહીં કરતે ઔર બિલા ખૌફ વ તરદદુદ ઉન કા ઈરતિકાબ કરતે હે, લિહાઝા ઝરૂરત ઈસ બાત કી હે કિ હમ અપને ગિરેબાન મેં મુંહ ડાલકર સંજીદગી સે અપના જાઈઝહ લે ઔર અપની ઈસ્લાહ કરને કી કોશીશ કરે, જબ હમ ખુદ અપની ઈસ્લાહ કરેંગે ઔર અપને દામન કો અલ્લાહ તઆલા કી નાફરમાનીયોં સે બચાએંગે તો યકીનન અલ્લાહ તઆલા ભી હમારી હાલત પર રહમ ફરમાએગા ઔર હમે ખુશહાલ ઝિંદગી નસીબ કરેગા.

હઝરત અનસ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ તાબેઈન કો મુખાતબ કરકે કહા કરતે થે : ''આજ તુમ ઐસે ઐસે અમલ કરતે હો જો તુમ્હારી નિગાહો મેં બાલ સે ઝયાદહ બારીક હે (બહુત છોટે હે) જબકિ હમ ઉન્હે રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કે ઝમાને મેં હલાક કરનેવાલે ગુનાહો મેં શુમાર કરતે થે.'' (બુખારી)

ઔર યહ તાબેઈન કે દૌર કી બાત હે, જો કિ સહાબા કિરામ કે દૌર કે બઅદ બેહતરીન દૌર થા ઔર આજ હમારે દૌર મેં અલ્લાહ જાને કયા કુછ હોતા હે, બસ અલ્લાહ કી પનાહ !!!

છઠ્ઠા ઉસુલ : નમાઝ

કામિયાબ ઔર ખુશહાલ ઝિંદગી કા છઠ્ઠા ઉસુલ ''નમાઝ'' હે જો કિ અલ્લાહ તઆલા કી નઝદીકી હાંસિલ કરને કા બેહતરીન ઝરીઆ હે. રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : ''બંદા અપને રબ કે સબ સે ઝયાદહ કરીબ સજદે કી હાલત મેં હોતા હે, લિહાઝા તુમ (સજદે કી હાલત મેં) ઝયાદહ દુઆ કિયા કરો.'' (મુસ્લિમ)

ઔર બંદા જબ અપને રબ કે કરીબ હો જાતા હે તબ વહ જો ચાહે ઉસ સે તલબ કર સકતા હે ઔર ઈસી લિએ અલ્લાહ તઆલા ને નમાઝ કે ઝરીએ મદદ તલબ કરને કા હુકમ દિયા હે. ફરમાને ઈલાહી હે : ''અય ઈમાનવાલો ! (જબ કોઈ મુશ્કિલ દર પેશ હો તો) સબ્ર ઔર નમાઝ કે ઝરીએ મદદ તલબ કરો, યકીનન અલ્લાહ સબ્ર કરનેવાલો કે સાથ હે.''

(સુરહ બકરહ : ૧૫૩)

ઈસ આયત મેં અલ્લાહ તઆલા ને અહલે ઈમાન કો મુખાતબ કરતે હુએ હુકમ દિયા હે કિ વહ હર કિસ્મ કી મુશ્કિલ ઔર પરેશાની સે છુટકારે કે લિએ સબ્ર ઔર નમાઝ કે ઝરીએ ઉસ સે મદદ તલબ કરે, ઈસ સે યહ મઅલુમ હુવા કિ અલ્લાહ તઆલા સબ્ર કરનેવાલે ઔર નમાઝ પઢનેવાલે બંદાએ મોઅમિન કી મદદ ફરમાતા હે ઔર ઉસે તમામ મુશ્કિલાત સે નજાત

દેતા હે. ગોયા નમાઝ દુઃખો ઔર સદમો કા મદાવા હે, નમાઝ અદા કરને સે દિલો કો ઈત્મીનાન નસીબ હોતા હે ઔર ગમો કા બોઝ હલકા હોતા હે. ઈસી લિએ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ''મેરી આંખો કી ઠંડક નમાઝ મેં રખ્ખી ગઈ હે.'' (અહમદ - નિસાઈ)

એક ઈબ્રતનાક કિસ્સા :

હાફિઝ ઈબ્ને અસાકિર ને તારીખે દમશ્ક મેં ઝિક્ર કિયા હે કિ એક ફકીર આદમી અપને ખચ્ચર પર લોગો કો લાદ કર દમશ્ક સે ઝયદાની તક પહુંચાતા ઔર ઉસ પર કિરાયા વુસુલ કરતા થા, ઉસને અપના એક કિસ્સા બયાન કિયા કિ એક મરતબા મેરે સાથ એક શખ્સ સવાર હુવા, વહ રાસ્તે મેં મુજે કહને લગા : યહ રાસ્તા છોળ દો, ઔર ઉસ રાસ્તે સે ચલો, કયુંકિ ઉસ સે હમ અપની મંઝિલે મકસુદ તક જલ્દી પહુંચ જાએંગે, મેંને કહા : નહી, મેં વહ રાસ્તા નહી જાનતા, ઔર યહી રાસ્તા ઝયાદહ કરીબ હે, ઉસને કહા : વહ ઝયાદહ કરીબ હે ઔર તુમ્હે ઉસી સે જાના હોગા. ચુનાંચે હમ ઉસી રાસ્તે પર ચલ પળે. આગે જાકર એક દુશ્વાર ગુઝાર રાસ્તા આ ગયા જો એક ગહરી વાદી મેં થા ઔર વહાં બહુત સારી લાશે પળી હુઇ થી. ઉસને કહા : યહાં રૂક જાઓ. મેં રૂક ગયા. વહ નીચે ઉતરા ઔર ઉતરતે હી છુરી સે મુજ પર હમલા કિયા. મેં ભાગ ઉઠા, મેં આગે આગે ઔર વહ મેરે પીછે પીછે, આખીરકાર મેંને ઉસે અલ્લાહ કી કસમ દેકર કહા : ખચ્ચર ઔર ઉસ પર લદા હુવા મેરા સામાન તુમ લે લો ઔર મેરી જાન બખ્શ દો, ઉસને કહા : વહ તો મેરા હે હી, ઔર મેં તુમ્હે કત્લ કરકે હી દમ લુંગા, મેંને ઉસે અલ્લાહ તઆલા સે ડરાયા ઔર કત્લ કી સજા યાદ દિલાઈ, લેકિન ઉસને મેરી એક ભી ન સુની, ચુનાંચે મેંને ઉસકે સામને રૂક કર કહા : મુજે સિર્ફ દો રકઅત નમાઝ પળહને કી મોહલત દે દો, ઉસને કહા : ઠીક હે જલ્દી પળહ લો, મેંને કિબ્લા રૂખ હોકર નમાઝ શુરૂ કર દી, લેકિન મેં ઈસ કદર ખોફઝદહ થા કિ મેરી ઝબાન પર કુરઆન મજીદ કા એક હર્ફ ભી નહી આ રહા થા, ઔર ઉધર વહ બારબાર કહ રહા થા : અપની નમાઝ જલ્દી ખતમ કરો, મેં ઈન્તિહાઈ

હેરાન વ પરેશાન થા, આખિરકાર અલ્લાહ તઆલા ને મેરી ઝબાન પર કુરઆન મજીદ કી યહ આયત જારી કર દી : ‘‘ભલા કૌન હે જો લાચાર કી ફરિયાદ રસી કરતા હે, જબ વહ ઉસે પુકારતા હે ઔર ઉસકી તકલીફ કો દુર કર દેતા હે.’’ (અલ કુરઆન)

ફિર મૈંને અચાનક દેખા કિ એક ઘોડે સવાર હાથ મેં નેજા લિએ વાદી કે મુંહ સે નમુદાર હો રહા હે, ઉસને આતે હી વહ નેજા ઉસ શખ્સ કો દે મારા જો મુજે કત્લ કરને કે દરપે થા, નેજા ઉસકે દિલ મેં પેવસ્ત હો ગયા ઔર વહ મર ગયા, મૈંને ઘોડે સવાર કો અલ્લાહ કા વાસ્તા દેકર પુછા : તુમ કૌન હો? ઉસને કહા : ‘‘મુજે ઉસને ભેજા હે જો લાચાર કી ફરિયાદ રસી કરતા હે ઔર ઉસકી તકલીફ કો દુર કર દેતા હે.’’

ફિર મૈંને અપના ખચ્ચર પકળા ઔર અપના સાજ વ સામાન ઉઠાકર સલામતી સે વાપસ લૌટ આયા.

કારેઇને મોહતરમ ! યહ કિસ્સા ઇસ બાત કી દલીલ હે કિ બંદાએ મોઅમિન જબ નમાઝ કે ઝરીએ અલ્લાહ તઆલા સે મદદ તલબ કરતા હે તો વહ ઉસકી મદદ ઝરૂર કરતા હે, ઔર મુશ્કિલ કે વકત ઉસે બેચાર વ મદદગાર નહી છોળતા.... યાદ રહે કિ નમાઝો મેં સબ સે પહલે ફર્ઝ નમાઝો કા એહતિમામ કરના ઝરૂરી હે જો કિ દીન કા સુતુન હે, ઉસકે બઅદ સુન્નત ઔર નફીલ નમાઝ, ખુસુસન ફરાઇઝ સે પહલે ઔર બઅદ કી સુન્નતે ઔર ફિર તહજ્જુદ કી નમાઝ.... ઔર નમાઝે તહજ્જુદ કે દીગર ફવાઇદ કે અલાવહ ઉસ કા એક અઝીમ ફાયદહ યહ હે કિ અલ્લાહ તઆલા તહજ્જુદ ગુઝાર કો જીસ્માની બિમારીયોં સે શિફાઅ નસીબ કરતા હે, લિહાઝા વહ લોગ જો ઇલાજ કર કર કે થક ચુકે હો ઉન્હે યહ નબવી ઇલાજ ઝરૂર કરના કરના ચાહિએ, રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ‘‘તુમ રાત કા કયામ ઝરૂર કિયા કરો, કયુંકિ યહ તુમ સે પહલે નેક લોગો કી આદત થી, ઔર રાત કા કયામ અલ્લાહ તઆલા કે કરીબ કરતા હે, ઔર ગુનાહો સે બચાતા હે, ઔર બુરાઇઓ કો મિટાતા હે, ઔર જીસ્માની બિમારીયો કો દુર કરતા હે.’’ (અહમદ)

કારેઈને મોહતરમ ! ખુલાસા યહ હે કિ આપકી તબીઅત પરેશાનીયોં, દુઃખો ઔર સદમો કી વજહ સે ઉકતા જાએ ઔર આપ સખ્ત બેચેન હો, તો વુઝુ કરકે બારગાહે ઈલાહી મેં આ જાએ ઔર હાથ બાંધકર ઉસ સે દુઆએ શુરૂ કર દે, ઔર ફિર બાદશાહો કે બાદશાહ ઔર રહમાન વ રહીમ જાત કે સામને ઝુક કર અપને ગુનાહો પર નદામત વ શરમિંદગી કા ઈઝહાર કરે, ઈસકે બઅદ ઉસ સે મુશ્કિલાત સે દુર હોને કા સવાલ કરે, યકીનન આપકી બેચેની ખતમ હો જાએગી, સુકુન વ ઈત્મિનાન નસીબ હોગા ઔર અલ્લાહ તઆલા આપકો ખુશહાલ બના દેગા.

સાતવા ઉસુલ : દુઆ

કામિયાબ ઔર ખુશહાલ ઝિંદગી કે હુસુલ કા સાતવા ઉસુલ "દુઆ" હે યઅની અલ્લાહ તઆલા સે ખુશહાલી કા ઔર મુશ્કિલાત, ગમો ઔર સદમો સે નજાત પાને કા સવાલ કરના, કયુંકિ ખુશહાલી કે તમામ ખઝાનો કી ચાબીયાં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત હી કે પાસ હે, ઔર મસાઈબ વ આલામ સે નજાત દેનેવાલા ઉસકે સિવા ઔર કોઈ નહી, ઔર બંદાએ મોઅમિન જબ અલ્લાહ તઆલા કે સામને અપને દોનો હાથ ઉઠાતા હે તો અલ્લાહ તઆલા કો શર્મ આતી હે કિ વહ ઉન્હે ખાલી લૌટા દે, જૈસાકિ સહીહ હદીષ સે ષાબિત હે.

હઝરત સલમાન ફારસી રઝિયલ્લાહુ અન્હુ બયાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : "બેશક અલ્લાહ તઆલા હયા કરનેવાલા ઔર નિહાયત મેહરબાન હે, ઔર કોઈ આદમી જબ ઉસકી તરફ હાથ ઉઠાતા હે તો ઉસે શર્મ આતી હે કિ વહ ઉન્હે ખાલી હાથ વાપસ લૌટા દે." (તિરમિઝી : ૩૫૫૬)

ઔર દુઆ કરને સે તીન ફવાઈદ મેં સે એક ફાયદા ઝરૂર મિલતા હે, યા તો અલ્લાહ તઆલા દુઆ કરનેવાલે કા સવાલ પુરા કર દેતા હે, યા ઉસકી દુઆ કો ઉસકે લિએ ઝખીરએ આખિરત બના દેતા હે, ઔર યા

આનેવાલી કિસી મુસીબત કો ટાલ દેતા હે, ઔર યહ બાત ભી સહીહ હદીષ સે ષાબિત હે.

હઝરત ઉબાદહ બિન ષામિત રઝિયલ્લાહુ અન્હુ બયાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : ‘‘ઝમીન કે કિસી હિસ્સે પર પાયા જાનેવાલા કોઈ મુસલમાન જબ અલ્લાહ તઆલા સે કોઈ દુઆ કરતા હે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે ઉસકી માંગી હુઈ ચીઝેં દે દેતા હે, યા ઉસ જૈસી કોઈ મુસીબત ઉસ સે દુર કર દેતા હે, શર્ત યહ હે કિ વહ ગુનાહ યા કતઅ રહમી કી દુઆ ન કરે. યહ સુનકર લોગો મેં સે એક શખ્સ કહને લગા : તબ તો હમ ઝયાદહ દુઆ કરેંગે ! તો રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ‘‘અલ્લાહ તઆલા ઔર ઝયાદહ અતા કરેગા.’’ (તિરમિઝી : ૩૫૭૩, સહીહુલ અલબાની)

ઔર હઝરત અબુ સઈદ ખુદરી રઝિયલ્લાહુ અન્હુ બયાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ‘‘કોઈ મુસલમાન જબ કોઈ ઐસી દુઆ કરતા હે કિ જીસ મેં ગુનાહ યા કતઅ રહમી નહી હોતી, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે તીન મેં સે એક ચીઝ ઝરૂર અતા કરતા હે : યા ઉસકી દુઆ જલ્દી કુબુલ કર લેતા હે, યા ઉસે ઝખીરએ આખિરત બના દેતા હે, યા ઉસ જૈસી કોઈ મુસીબત ઉસ સે દુર કર દેતા હે. એક સહાબી ને કહા : તબ તો હમ ઝયાદહ દુઆ કરેંગે ! તો રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ‘‘અલ્લાહ તઆલા ઔર ઝયાદહ અતા કરેગા.’’

(સહીહુલ અદબ અલમુફરદ લિલઅલબાની : ૨૬૪, હદીષ : ૫૪૭)

ઈસલિએ દુઆ ઝરૂર કરની ચાહિએ, ઔર કોઈ વાસ્તા ઢુંઢે બગૈર બરાહે રાસ્ત અલ્લાહ સે દુઆ કરની ચાહિએ, કયુંકિ અલ્લાહ તઆલા કા ફરમાન હે : ‘‘ઔર જબ મેરે બંદે આપ સે મેરે મુતઅલ્લિક પુછે તો ઉન્હે કહ દીજીએ કિ મે ઉન કે કરીબ હી હું, કોઈ દુઆ કરનેવાલા જબ મુજે પુકારતા હે તો મેં ઉસકી દુઆ કુબુલ કરતા હું.’’ (સુરહ બકરહ : ૧૮૬)

ઈસલિએ જો કરીબ હે, ઔર પુકાર કો સુન સકતા હે, ઔર સુનકર કુબુલ ભી કરતા હે, ઔર ફિર મદદ કરને પર ભી કાદિર હે, સિર્ફ ઉસીકો

પુકારના ચાહિએ, ઔર ઉસે છોળકર કિસી ઔર કો નહી પુકારના ચાહિએ.

ઔર દુઆ ખુસુસન કુબુલિયત કે અવકાત મેં કરની ચાહિએ, મષલન સજદહ કી હાલત મેં, અઝાન ઔર અકામત કે દરમ્યાન, જુમ્આ કે દિન અસર કે બઅદ મગરિબ તક, ઔર ખાસ તૌર પર રાત કે આખરી હિસ્સે મેં, જબકિ અલ્લાહ તઆલા આસ્માને દુનિયા પર તશરીફ લાકર કહતા હે : "કૌન હે જો મુજ સે દુઆ માંગે તો મેં ઉસકી દુઆ કો કુબુલ કરૂં? ઔર કૌન હે જો મુજ સે સવાલ કરે તો મેં ઉસે અતા કરૂં? ઔર કૌન હે જો મુજ સે મુઆફી તલબ કરે તો મેં ઉસે મુઆફ કર દું?" ઔર મુસ્લિમ કી એક રિવાયત મેં ઈન અલફાઝ કા ઇઝાફા હે : "ફિર વહ બદસ્તુર ઈસી તરહ રહતા હે યહાં તક કિ ફજર રોશન હો જાએ."

(બુખારી : ૧૧૪૫, મુસ્લિમ : ૭૫૮)

ઔર હઝરત જાબિર બિન અબ્દુલ્લાહ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ બયાન કરતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : "બેશક હર રાત કો એક ઘળી ઐસી આતી હે કિ જીસ મેં કોઇ બંદાએ મુસલમાન અલ્લાહ તઆલા સે દુનિયા વ આખિરત કી કોઇ ભલાઈ તલબ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસે વહ ભલાઈ અતા કર દેતા હે." (મુસ્લિમ : ૭૫૭)

ઔર દુઆ મેં દુનિયા વ આખિરત દોનો કી ખૈર વ ભલાઈ કા સવાલ કરના ચાહિએ, ખુસુસન યહ દુઆ કરની ચાહિએ : " અલ્લાહુમ્મ અસ્લિહ લી દીની યલ્લઝી હુવ ઈસ્મતુ અમ-રી, વ અસલિહ લી દુનિયા-યલ્લતી ફીહા મઆશી, વ અસલીહ લી આખિરતી યલ્લતી ફીહા મઆદી, વજ અલ લિલ હયાત ઝિયાદતલ-લી ફી કુલ્લિ ખયરીન, વજઅલીલ મવત રાહતલ લી મિન કુલ્લિ શરીન." (મુસ્લિમ : ૨૭૨૦)

તરજુમા : "અય અલ્લાહ ! તુ મેરા દીન મેરે લિએ સંવાર દે જો કિ મેરે મુઆમલે કે લિએ હિફાઝતવાલા હો ઔર મેરે લિએ મેરી દુનિયા કો ભી ઠીક કર દે જીસ મેં મેરી ગુઝરાન હે ઔર મેરે લિએ મેરી આખિરત કો ભી બેહતર બના દે જીસ મેં મુજે લૌટકર જાના હે ઔર મેરી ઝિંદગી કો મેરે લિએ હર ખૈર મેં ઝયાદતી કા બાઈષ બના ઔર મેરી મૌત કો મેરે લિએ હર બુરાઈ સે રાહત બના."

કારેઈને મહોતરમ ! અબ વહ દુઆએ ભી યાદ ફરમા લિજીએ જો ખાસ તૌર પર પરેશાની કે આલમ મેં બારબાર પઢની ચાહિએ, ઔર જીન કા પઢના રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે ષાબિત હે.

પરેશાની ઔર સદમે કે વકત પઢને કી દુઆએ :

(૧) હઝરત અસ્મા બિન્તે ઉમૈસ રઝિયલ્લાહુ અન્હાકો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને પરેશાની કે વકત યહ દુઆ પઢને કી તલકીન કી :

દુઆ : "અલ્લાહુ રબ્બી લા ઉશ-રિકુ બિહી શયઆ"

(અબુદાઉદ : ૧૫૨૫, સહીહુલ અલબાની)

તરજુમા : "અલ્લાહ હી મેરા રબ હે, મેં ઉસકે સાથ કિસી કો શરીક નહીં બનાતા.

(૨) હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ કહતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પરેશાની કે વકત યહ દુઆ પઢતે થે :

દુઆ : "લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુલ અઝીમુલ હલીમુ, લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ રબ્બુલ અરશીલ અઝીમી, લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ રબ્બુસ્સ્માવાતિ વ રબ્બુલ અરઝિ વ રબ્બુલ અરશીલ અઝીમ."

(બુખારી, ફતહુલ બારી : ૧૨૩/૧૧)

તરજુમા : 'અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુદે બરહક નહી, વહ અઝમત વાલા ઔર બુર્દબાર હે, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુદે બરહક નહી વહ અર્શે અઝીમ કા રબ હે, અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુદે બરહક નહી, વહ આસ્માનો કા રબ ઔર ઝમીન કા રબ ઔર અર્શે અઝીમ કા રબ હે."

(૩) હઝરત અલી રઝિયલ્લાહુ અન્હુ કો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને પરેશાની કે વકત યહ દુઆ પઢને કો કહા :

દુઆ : "લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ હલીમુલ કરીમ, સુબ્હાનલ્લાહિલ વ

તબારકલ્લાહુ રબ્બુલ અરશીલ અઝીમ, વલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.''

(મુસ્નદ અહમદ : ૯૧/૧, સહીહ શેખ અહમદ શાકિર)

તરજુમા : ''અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુદે બરહક નહી, વો બુર્દબાર ઔર કરીમ હે, અલ્લાહ પાક હે, ઔર બાબરકત હે વહ અલ્લાહ જોકિ અર્શે અઝીમ કા રબ હે, ઔર તમામ તઅરીફે ઉસ અલ્લાહ કે લિએ હે જોકિ તમામ જહાનો કા રબ હે.''

(૪) હઝરત અબુબકર સિદ્દીક રઝિયલ્લાહુ અન્હુ કહતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, ''પરેશાન હાલ કો યહ દુઆ પળ્હની ચાહિએ''

દુઆ : અલ્લાહુમ્મ રહ-મ-ત-ક અરજુ ફલા તકીલની ઈલા નફસી તરફત અયનીન વ અસ લિહ લી શઅ-ની કુલ્લહુ.''

(અબુદાઉદ : ૫૦૯૦, વ હસ્સનહુ અલ અલબાની)

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! મેં તેરી રહમત કા ઉમ્મીદવાર હું, લિહાઝા તુ મુજે પલભર કે લિએ ભી મેરે નફસ કે હવાલે ન કર, ઔર મેરા હર હર કામ મેરે લિએ દુરસ્ત કર દે.''

(૫) હઝરત અનસ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ કહતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પરેશાની કે વકત યહ દુઆ પળ્હતે થે :

દુઆ : યા હય્યુ યા કય્યુમુ બિરહમતિક અસ્તગીષ''

(તિરમિઝી : ૩૫૨૪)

તરજુમા : અય ઝિંદા ! અય કય્યુમ ! મેં તેરી રહમત કે સાથ મદદ કા તલબગાર હું.''

(૬) યુનુસ અલયહિસ્સલામ કી દુઆ :

''લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત સુબ્હા-ન-ક ઈન્ની કુન્તુ મિનઝ ઝાલિમીન.''

તરજુમા : તેરે સિવા કોઈ મઅબુદે બરહક નહી, તુ પાક હે, બેશક મેં ઝુલ્મ કરનેવાલો મેં સે થા.''

હઝરત સઅદ બિન અબી વકકાસ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ સે રિવાયત હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ''જો મુસલમાન ઈસ દુઆ કે સાથ કિસી ભી ચીઝ કે બારેમેં દુઆ કરતા હે, અલ્લાહ તઆલા ઉસે યકીનન કુબુલ કરતા હે.''

(સહ્હહાહુ અલ હાકિમ ફીલ મુસ્તદરક : ૫૦૫/૧)

(૭) **દુઆ :** ''અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અબ્દુક વબ્નુ અબ્દીક વબ્નુ અ-મ-તિ-ક નાસિયતી બિ-ય-દી-ક, માઝીન ફીય્ય હુકમુક, અદલુન ફીય્ય કઝાઉક અસ અલુક બિકુલ્લિસ્મિન હુવ લક. સમ્મયત બિહી નફસક, અવ અલ્લમ તહુ અહદમ મિન ખલકિક અવ અન્ઝલ્તહુ ફી કિતાબિક, અવીસ તઅ-ષર-ત બિહી ફી ઈલ્મીલ ગયબિ ઈન્દક. ન તજઅલલ કુરઆન રબીઅ કલ્બી, વનુર સદરી, વ જલાઅ હુજની, વ ઝહાબ હમ્મી''

તરજુમા : ''અય અલ્લાહ ! બેશક મેં તેરા બંદા હું ઔર તેરે બંદે ઔર તેરી બંદી કા બેટા હું, મેરી પેશાની તેરે હાથ મેં હે, મેરે બારે મેં તેરા હુકમ જારી હે, મેરે બારે મેં તેરા ફૈસલા ઈન્સાફ વાલા હે, મેં તુજ સે તેરે હર નામ કે સાથ સવાલ કરતા હું જીસ કે સાથ તુને અપના નામ રખ્ખા, યા તુને ઈસે અપની મખ્લુક મેં સે કિસી કો સિખલાયા, યા તુને ઈસે અપની કિસી કિતાબ મેં ઉતારા, યા તુને ઈસે અપને પાસ ઈલ્મે ગૈબ મેં તરજીહ દી, કિ તુ કુરઆન મજીદ કો મેરે દિલ કી બહાર ઔર મેરે સીને કા નૂર ઔર મેરે ગમ કી જીલા ઔર મેરી પરેશાની કો ખત્મ કરનેવાલા બના દે.''

ઈસ દુઆ કી ફઝીલત મેં હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મસઉદ રઝિયલ્લાહુ અન્હુ કહતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ''જીસ શખ્સ કો હુઝન વ મલાલ (ગમ વ મુસીબત) પહુંચે, ફિર વહ યહ દુઆ કરે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે ગમ વ મુસીબત કો ખત્મ કર

દેતા હે ઔર ઉસ કી પરેશાની કો દુર કર દેતા હે.'' (મુસ્નદ અહમદ : ૩૭૧૨)

આઠવા ઉસુલ : ઝિક્રે ઈલાહી

જો લોગ દુનિયાવી તકાલીફ વ મસાઈબ કી વજહ સે હર વકત ગમગીન રહતે હો, ઔર ગમો ઔર સદમો ને ઉનકી ખુશીયાં છીન લી હો, ઉન કી તબીઅત કી બહાલી ઔર ઈત્મીનાને કલ્બ કે લિએ આઠવાં ઉસુલ ''ઝિક્રે ઈલાહી'' હૈ. ફરમાને ઈલાહી હે : ''જો લોગ ઈમાન લાતે હે ઔર ઉનકે દિલ અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે મુત્મઈન હો જાતે હે, યાદ રખ્ખો ! દિલ અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે હી મુત્મઈન હોતે હે.'' (સુરહ રઅદ : ૨૮)

ઔર સબ સે અફઝલ ઝિક્ર ''લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ'' હે. ઈસી તરહ કુરઆન મજીદ કી તિલાવત, કિ જીસ કે એક એક હર્ફ પર દસ દસ નેકીયાં મિલતી હે, ફિર ''સુબ્હાનલ્લાહિ, અલ હમ્દુ લિલ્લાહિ, અલ્લાહુ અકબર'' કે જીન્હે જન્નત કે પૌદે કરાર દિયા ગયા હે, ઔર ફિર ''લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહ'' કે જો જન્નત કે ખઝાનો મેં સે એક ખઝાના હે.

ઔર કુરઆન મજીદ કી મઝકુરહ આયત કી રોશની મેં હમે બહેષિયતે મોઅમિન ઈસ બાત પર યકીને કામિલ હોના ચાહિએ કિ ઝિક્રે ઈલાહી સે હી દિલો કો તાજગી મિલતી હે, હકીકી સુકુન નસીબ હોતા હે, ઔર પરેશાનીયો ઔર ગમો કા બોઝ હલકા હોતા હે. લેકિન અફસોસ હે કિ આજકલ બહુત સારે મુસલમાન અપને ગમો કા બોઝ હલકા કરને ઔર દિલ બહલાને કે લિએ ગાને સુનતે ઔર ફિલ્મે દેખતે હે, હાલાંકિ ઈસ સે ગમ હલકા હોને કી બજાએ ઔર ઝયાદહ હોતા હે, કયુંકિ ગાને સુનના ઔર ફિલ્મે દેખના હરામ હે, ઔર હરામ કામ સે સિવાએ ગમ ઔર પરેશાની કે ઔર કુછ નહી મિલતા.

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : ''મેરી ઉમ્મત મેં ઐસે લોગ ઝરૂર આએંગે જો ઝિનાકારી, રેશમ કા લિબાસ, શરાબ નોશી ઔર ગાને બજાને કો હલાલ સમજ લેંગે.'' (બુખારી : ૫૫૯૦)

ઈન ચાર ચીઝો કો હલાલ સમજને સે મકસુદ યહ હે કિ યહ હકીકત મેં તો હલાલ નહી હે લેકિન લોગ ઉન્હે હલાલ તસવ્વુર કર લેંગે, ગોયા યહ હરામ હે, ઔર ગાના બજાના કિસ કદર બુરી ચીઝ હે, ઈસકા અંદાઝા આપ ઈસ સે લગા સકતે હે કિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઈસે ઝિનાકારી ઔર શરાબનોશી જૈસે બળે હી ભયાનક ગુનાહો કે સાથ ઝિક્ર કિયા હે !

ઔર નિગાહ કી હિફાઝત કે બારે મેં ફરમાને ઈલાહી હે : ''મુસલમાન મર્દો કો હુકમ દો કિ વહ અપની નિગાહે નીચી રખ્ખે ઔર અપની શર્મગાહો કી હિફાઝત કરે, યહી ઉનકે લિએ પાકીઝગી હે, ઔર વહ જો કુછ કરતે હે અલ્લાહ તઆલા ઉસ સે બાખબર હે.'' (સુરહ નુર : ૩૦)

ઔર ઝિક્રે ઈલાહી કે ફવાઈદ બયાન કરતે હુએ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા : ''અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમાતા હે કિ મેં અપને બંદે કે ગુમાન કે મુતાબિક ઉસ સે સુલુક કરતા હું ઔર જબ વહ મેરા ઝિક્ર કરતા હે તો મેં ઉસકે સાથ હોતા હું, અગર વહ મુજે દિલ મેં યાદ કરે તો મેં ભી ઉસે દિલ મેં યાદ કરતા હું, અગર વહ કિસી મજમઅ મેં મુજે યાદ કરે તો મેં ઈસ સે બેહતર જમાઅત મેં ઉસે યાદ કરતા હું, ઔર અગર વહ એક બાલિશ્ત મેરે નઝદીક હોતા હે તો મેં એક હાથ ઉસકે નઝદીક હોતા હું, ઔર અગર વહ એક હાથ મેરે નઝદીક હોતા હે તો મેં એક કલા (દોનો હાથ ફૈલાકર) ઉસકે કરીબ હોતા હું, ઔર અગર વહ ચલતા હુવા મેરે પાસ આએ તો મેં દોડકર ઉસ કી તરફ જાતા હું.'' (બુખારી : ૭૪૦૫)

નવ્વા ઉસુલ : તવક્કલ (ભરોસા)

વહ લોગ જીન પર દુશ્મન કી શરારતો, સાજીશો ઔર ઉનકે હથકંડો કા ડર તારી રહતા હો, ઔર ઉસકી વજહ સે વહ સખ્ત બેચેન રહતે હો, ખુસુસન ઉનકી ખુશહાલી ઔર ઉમુમન બાકી તમામ લોગો કી ખુશહાલી કે લિએ નવ્વા ઉસુલ યહ હે કિ વહ સિર્ફ અલ્લાહ તઆલા પર ભરોસા કરે,

ક્યુંકિ અલ્લાહ તઆલા હી હર શર સે બચાને વાલા હે ઔર ઉસકે હુકમ કે બગૈર કોઈ તાકતવર કિસીકો કોઈ નુકશાન પહુંચાને પર કાદિર નહી હે.

ફરમાને ઈલાહી હે : "આપ કહ દિજીએ ! હમ પર કોઈ મુસીબત નહી આ સકતી સિવાએ ઉસકે જો અલ્લાહ તઆલા ને હમારે લિએ મુકદ્દર કર રખ્ખી હે, વહી હમારા સરપરસ્ત હે, ઔર મોઅમિનો કો અલ્લાહ હી પર ભરોસા કરના ચાહિએ." (સુરહ તૌબા : ૫૧)

ઔર ફરમાયા : "ઔર જો શખ્સ અલ્લાહ પર ભરોસા કર લે તો વહ ઉસે કાફી હે, અલ્લાહ અપના કામ કરકે રહતા હે." (સુરહ તલાક : ૩)

ઈસી તરહ વહ લોગ જો બેરોઝગાર હો, યા માલી વ કારોબારી મૂશ્કિલા સે દો ચાર હો, ઉન્હે ભી અલ્લાહ તઆલા હી પર ભરોસા કરકે રિઝક હલાલ કે હુસુલ કે લિએ જિદ્દો જેહદ કરની ચાહિએ. ઈસ તરહ અલ્લાહ તઆલા ઉનકે લિએ રિઝકે વાફિર (બહુત ઝયાદહ રોઝી) કે દરવાઝે ખોલ દેગા ઔર માલિયાતી પરેશાનીયોં સે નિકાલ કર ઉન્હે ખુશહાલ બના દેગા.

રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા : "અગર તુમ અલ્લાહ પર ઈસ તરહ ભરોસા કરો જીસ તરહ ભરોસા કરને કા હક હે, તો વહ તુમ્હે ઝરૂર રિઝક દેગા, જૈસાકિ વહ પરીન્દો કો રિઝક દેતા હે, જો સુબહ કે વકત ખાલી પેટ નિકલતે હે ઔર શામ કે વકત પેટ ભર કર વાપિસ આતે હે." (અહમદ)

દસવાં ઉસુલ : ફારિગ અવકાત મેં ઉલુમે નાફિઆ કા પઢના

(ખાલી અવકાત મેં ફાયદહ દેનેવાલી ઈલ્મી કિતાબો કા પઢના)

નાખુશગવાર ઔર દુઃખભરી ઝિંદગી કે અસબાબ મેં સે એક અહમ સબબ ઝિંદગી કે ફારિગ અવકાત કો બેમકસદ બલ્કિ નુકશાનદહ ચીઝો મેં ઝાએઅ કરના હે, મષલન ડાઈજેસ્ટો મેં ઈશ્ક વ મુહબ્બત કી જુઠી દાસ્તાનો યા જાસુસી કી મનઘળત કહાનીયોં કા પઢના, તાશ ઔર શતરંજ વગૈરહ

ખેલના, દિન ભર મેચ દેખતે રહના... તો ઈસ તરહ કી ફુઝુલિયાત મેં વકત ઝાએઅ કરને સે યકીની તૌર પર દિલ મુરદહ હોતા હે ઔર નાખુશગવારી મેં ઔર ઈઝાફા હોતા હે, ઈસલિએ ઉસકે બજાએ મુફીદ કિતાબો, મષલન તફસીરે કુરઆન, હદીષ કી કિતાબે, સીરત કી કિતાબે વગૈરહ કા મુતાલઆ કિયા જાએ ઔર જુઠી કહાનીયો કી બજાએ સહાબા કિરામ વ તાબેઈન કી સવાનેહ હયાત કે સચ્ચે વાકિઆત કો પળ્હા જાએ ઔર કુરઆન મજીદ કી તિલાવત ઔર ફાયદામંદ તકારીર વ લેકચર કી કેસેટો કો સુના જાએ, તો ઉસ સે યકીનન અલ્લાહ તઆલા બંદાએ મોઅમિન કી ઝિંદગી કો બાબરકત બના દેતા હે, ઔર ઉસે પરેશાનીયોં સે નજાત દેતા હે.

ઔર ફારિગ વકત અલ્લાહ તઆલા કી એક નેઅમત હે, જીસ કી કદર વ મંઝિલત સે બહુત સારે લોગ ગાફિલ રહતે હે, જૈસાકિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : ‘‘દો નેઅમતે ઐસી હે જીન મેં બહુત સારે લોગ ઘાટે મેં રહતે હે : તંદુરસ્તી ઔર ફારિગ વકત.’’

(બુખારી : ૬૪૧૨)

યઅની જો લોગ ફારિગ અવકાત કો અલ્લાહ તઆલા કી ઈતાઅત મેં નહી ખપાતે વહ યકીનન ઘાટે મે રહતે હે, ઈસલિએ ફારિગ અવકાત સે ફાયદહ ઉઠાતે હુએ ઈન્સાનો કો ઝયાદહ સે ઝયાદહ નેકીયાં કમાની ચાહિએ, વરના યહ બાત યાદ રહે કિ કયામત કે દિન ફારિગ અવકાત કે બારે મેં ભી પુછતાછ હોગી કિ ઉન્હે અલ્લાહ કી ઈતાઅત મેં લગાયા થા, યા ઉસકી નાફરમાની મેં જાએઅ કર દિયા થા ? જૈસાકિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : ‘‘કિસી બંદે કે કદમ ઉસ વકત તક નહી હિલ સકેંગે જબ તક ઉસ સે ચાર સવાલાત નહી કર લિએ જાએંગે : ઉસને અપની ઉમ્ર કો કિસ ચીઝ મેં ખત્મ કિયા ? અપને ઈલ્મ પર કહાં તક અમલ કિયા ? ઉસને અપના માલ કહાં સે કમાયા ઔર કિસ ચીઝ મેં ખર્ચ કિયા ? ઔર ઉસને અપને જીસ્મ કો કિસ ચીઝ મેં બોસીદહ (પુરાના) કિયા ?’’

(તિરમિઝી : સહીહુલ જામેઅ લિલ અલબાની : ૭૩૦૦)

ગ્યારહવા ઉસુલ : કનાઅત (સંતોષ)

કામિયાબ વ ખુશગવાર ઝિંદગી કા ગ્યારવહ ઉસુલ યહ હે કિ અલ્લાહ તઆલા ને જીસ કિસી કો જીતના રિઝક અતા કિયા હો, વહ ઉસ પર રાઝી હો જાએ, ઔર હર હાલ મેં ઉસકા શુક્ર અદા કરતા રહે, ઔર બળે બળે માલદારો કો અપને સામને રખને કે બજાએ અપને સે કમ માલવાલે લોગો કો અપની નઝર કે સામને રખ્ખે, ઈસ તરહ અલ્લાહ ઉસે હકીકી ચૈન વ સુકુન નસીબ કરેગા ઔર અગર વહ કિસી જીસ્માની બિમારી કી વજહ સે પરેશાન રહતા હો તો ભી ઉસે ઉન લોગો કી તરફ દેખના ચાહિએ જો ઉસ સે ઝયાદહ બિમાર હો ઔર વહ જો અસ્પતાલો મેં ઝેરે ઈલાજ હો યા અપને ઘરો મેં બિસ્તરો મેં પળે હો, જબ વહ અપને સે કમ માલ વાલે લોગો કી હાલત ઔર ઈસી તરહ અપને સે બળે મરીજો કી હાલત કો દેખેગા તો યકીનન વહ અપની હાલત પર અલ્લાહ તઆલા કા શુક્ર અદા કરેગા, ઈસ તરહ અલ્લાહ તઆલા ઉસે સુકુને કલ્બ (સુકુન વાલા દિલ) જૈસી અઝીમ દૌલત સે નવાઝેગા, રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : ‘‘તુમ ઉસ શખ્સ કી તરફ દેખો જો (દુનિયાવી એઅતિબાર સે) તુમ સે કમતર હો, ઔર ઉસ શખ્સ કી તરફ મત દેખો જો (દુનિયાવી એઅતિબાર સે) તુમ સે બળા હો, કયુંકિ ઈસ તરહ તુમ અલ્લાહ કી નેઅમતો કો હકીર ન સમજોગે.’’

(મુસ્લિમ : ૨૯૬૩)

તો ઈસ હદીષ સે મઅલુમ હુવા કિ અપની નિસ્બત કમતર ઈન્સાન કી તરફ દેખને સે ઈન્સાન અલ્લાહ કી ઉન નેઅમતો કો હકીર નહી સમજેગા જો ઉસને ઉસે અતા કર રખ્ખી હે, ઔર ઉનમેં તીન નેઅમતે ઐસી હે કિ જો કિસી કે પાસ મવજુદ હો તો ઉસે યહ સમજના ચાહિએ કિ ગોયા અલ્લાહ તઆલા ને ઉસકે લિએ પુરી દુનિયા જમા કર દી હે ઔર વહ યહ હે : તંદુરસ્તી, અમન ઔર એક દિન કી ગિઝા, જૈસાકિ રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : ‘‘જો શખ્સ ઈસ હાલત મેં સુબહ કરે કિ વહ તંદુરસ્ત હો, અપને આપ મેં પુર અમન હો, ઔર ઉસકે પાસ એક દિન

કા ખાના મવજુદ હો, તો ગોચા ઉસકે લિએ પુરી દુનિચા કો જમા કર દિયા ગચા.'' (તિરમિઝી : ૨૩૪૬)

બારહવાં ઉસુલ : મુસલમાનો કી પરેશાનીયાં દુર કરના

દુનિચા મેં દુઃખો ઔર પરેશાનીયો સે નજાત પાને કે લિએ બારહવાં ઉસુલ યહ હે કિ આપ અપને મુસલમાન ભાઈઓ કી પરેશાનીયાં દુર કરને મેં ઉનકી મદદ કરે, તો અલ્લાહ તઆલા આપ કી પરેશાનીયાં દુર કરેગા ઔર આપકો ખુશહાલી વ સઆદતમંદી નસીબ કરેગા, રસુલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે : ''જો શખ્સ યહ ચાહતા હો કિ ઉસકી દુઆ કુબુલ કી જાએ, ઔર ઉસકી પરેશાનીયાં દુર કી જાએ તો વહ તંગદસ્ત કી પરેશાની કો દુર કરે.'' (અહમદ : ૨૩/૨)

યઅની એક તંગ હાલ કી તંગી વ પરેશાની દુર કરને સે અલ્લાહ તઆલા ઉસકી દુઆ કો કુબુલિયત સે નવાઝતા હે ઔર ઉસકી પરેશાનીયો કો દુર કરતા હે.

કારેઈને મોહતરમ ! હમને ઈસ રિસાલે કે શુરૂ મેં દો સવાલ ઝિક્ર કિએ થે, એક યહ કિ ખુશગવાર ઝિંદગી કા હુસુલ કૈસે મુમકિન હે ઔર કામિયાબ ઝિંદગી કે હુસુલ કૌન સે હે ? ઔર દુસરા યહ કિ દુનિચા મેં પરેશાનીયો, દુઃખો ઔર મસાઈબ વ આલામ સે નજાત પાને કે હુસુલ કયા હે ? તો હમે ઉમ્મીદ હે કિ ઉન દોનો સવાલો કે જવાબાત કાફી હદ તક ઝિક્ર કિએ જા ચુકે હે, અગરચે મઝકુરહ ઉસુલો મેં સે બઅઝ મેં મઝીદ તફસીલ કી જા સકતી થી, લેકિન ઈખ્તિસાર કે પેશે નઝર ફિલહાલ ઈસી પર ઈકતિફા કરતે હે, ઔર હમ અલ્લાહ તઆલા સે દુઆગો હે કિ વહ હમ સબ કો ખુશગવાર ઝિંદગી નસીબ કરે, ઈમાન વ અમલ કી સલામતી દે ઔર હમે તમામ પરેશાનીયો, દુઃખો ઔર સદમો સે મહફુઝ રખ્ખે, આમીન....

કુર્આન કા પૈગામ આપ કે નામ

✦ **ઉસ સે ઝાલીમ કૌન હૈ જીસે અલ્લાહ કી આયતેં દીખાઈ જાયે ઔર વોહ ઉસે ના માને.** (સુરઃ કહફ-૧૮, ૫૭ - સુરઃ જાસિયા-૪૫, ૬-૮)

✦ **અલ્લાહ કો છોડકર ઉસકે બંદોં કો મત પુકારો.**
(સુરઃ આરાફ-૭, ૧૯૪-૧૯૭ - સુરઃ યુનુસ-૧૦, ૨૮-૩૬ - સુરઃ નહલ-૧૬, ૨૦-૨૧ - સુરઃ કહફ-૧૮, ૧૦૨)

✦ **અલ્લાહ શીર્ક કરને વાલો કો કભી માફ નહી કરેગા.**
(સુરઃ નીસા-૪, ૪૮, ૧૧૬)

✦ **અકસર લોગ ઈમાન લાને કે બાદ ભી શીર્ક કરતે હૈં.**
(સુરઃ યુસુફ-૧૨, ૧૦૬)

✦ **અગર કોઈ નબી ભી શીર્ક કરતા તો ઉસકે આમાલ ભી બરબાદ હો જાતે.** (સુરઃ અનઆમ-૬, ૮૩-૮૮ - સુરઃ ઈસરા-૧૭, ૩૯ - સુરઃ ઝુમર-૩૯, ૬૫)

✦ **સીર્ફ અલ્લાહ સે હી દુઆ માંગો ઔર વહી દુઆ કબુલ કરનેવાલા હૈ.**
(સુરઃ બકરઃ-૨, ૧૮૬ - સુરઃ ઈબ્રાહીમ-૧૪, ૩૯ - સુરઃ ગાફીર-૪૦, ૬૦ સુરઃ શૂરા-૪૨, ૨૫-૨૬)

✦ **સબ કે સબ અલ્લાહ કે સામને ફકીર ઔર મુહતાજ હૈં.**
(સુરઃ ફાતીર-૩૫, ૧૫)

✦ **મુર્દે યા જો કબરોમે હૈં, સુન નહી સકતે.**
(સુરઃ નમ્લ-૨૭, ૮૦ - સુરઃ ફાતીર-૩૫, ૨૨)

✦ **કીયામત કે દીન અપની મરઝી સે કોઈ કીસીકી સીફારીશ નહીં કર પાયેગા.** (સુરઃ બકરઃ-૨, ૨૫૫ - સુરઃ અનઆમ-૬, ૫૧,૭૦,૯૪ સુહઃ યુનુસ-૧૦, ૩ સુરઃ મરીયમ-૧૯, ૮૭)

✦ **ગૈબ કા ઈલ્મ શીર્ફ અલ્લાહ કે પાસ હૈ.**
(સુરઃ આલેઈમરાન-૩, ૧૭૯ - સુરઃ માઈદા-૫, ૧૧૬ - સુરઃ અનઆમ-૬, ૫૯ સુરઃ હૂદ-૧૧, ૧૨૩)

✦ **કીસી નબી કો ભી ગૈબ કા ઈલ્મ નહી થા.**
(સુરઃ માઈદા-૫, ૧૦૯, ૧૧૬-૧૧૭ - સુરઃ હૂદ-૧૧, ૨૫-૩૧)

✦ **મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ભી ગૈબ નહીં જાનતે થે.**
(સુરઃ આલેઈમરાન-૩, ૪૪ - સુરઃ અનઆમ-૬, ૫૦ -
સુરઃ આરાફ-૭, ૧૮૮ સુરઃ અનફાલ-૮, ૬૦)

✦ **અલ્લાહ અપને રસૂલોંમેં સે જીસકો જીતના ચાહતા હૈ ગૈબ કા ઈલ્મ અતા કર દેતા હૈ.** (સુરઃ આલેઈમરાન-૩, ૧૭૯ - સુરઃ જીન-૭૨, ૨૬-૨૭ - સુરઃ હૂદ-૧૧, ૪૯ - સુરઃ યુસુફ-૧૨, ૧૦૨)

✦ **મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ખુદ અપને ફાયદે ઔર નુકસાનકા કોઈ ઈખ્તીયાર નહીં રખતે થે.** (સુરઃ આરાફ-૭, ૧૮૮)

✦ **સારે રસૂલ બશર (ઈન્સાન) થે.** (સુરઃ હૂદ-૧૧, ૨૫-૨૭ -
સુરઃ ઈબ્રાહીમ-૧૪, ૧૦-૧૧ - સુરઃ મુઅ્મીનુન-૨૩, ૨૩-૨૪, ૩૨-૩૪,
સુરઃ હજ્જ-૨૨, ૭૫)

✦ **નબી (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ભી એક બશર ઔર રસૂલ થે.**
(સુરઃ ઈસરા-૧૭, ૯૦-૯૬ - સુરઃ કહફ-૧૮, ૧૧૦ -
સુરઃ મુઅ્મીનુન-૨૩, ૩ સુરઃ ફુસ્સીલત-૪૧, ૬)

✦ **અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ કે મુકાબલેમેં બાપ, દાદા ઔર બુઝુર્ગો કે પીછે મત ચલો.** (સુરઃ બકરઃ-૨, ૧૭૦ - સુરઃ માઈદાહ-૫, ૧૦૪ -
સુરઃ લુકમાન-૩૧, ૨૧- સુરઃ અહઝાબ-૩૩, ૬૬-૬૮)

✦ **સીર્ફ ગુમાન ઔર અટકલો કે પીછે મત ચલો.** (સુરઃ અનઆમ-૬, ૧૨૮)

✦ **અકસરીયત કે પીછે મત ચલો.**
(સુરઃ અનઆમ-૬, ૧૧૬ - સુરઃ આરાફ-૭, ૩, ૭૦-૭૧)

✦ **રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) કી ઈતાઅત હી નીજાત કા બહેતરીન ઝરીયા હૈ.** (સુરઃ આલેઈમરાન-૩, ૧૨, ૩૧-૩૨, -
સુરઃ નીસા-૪, ૫૯, ૬૪-૬૫, ૬૯, ૮૦, ૧૧૫ - સુરઃ માઈદાહ-૫, ૯૨ -
સુરઃ અનફાલ-૮, ૨૦)

✦ **જો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ દે બસ ઉસમે હી રાઝી રહો.**
(સુરઃ અહઝાબ-૩૩, ૩૬ - સુરઃ હશ્ર-૫૯, ૭)

હમારી દઅવત યે હૈ કે !

૧) રસુલે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ઉમ્મતકો જીસ બાત કા હુકમ દીયા હૈ યા જીસે ખુદ કીયા હૈ યા જીસે કરને કી ઈજાઝત દી હૈ ઉસે મિન વ અન ઉસી તરહ કીજીએ ઔર જીસ બાત સે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને મન્અ ફરમાયા હૈ ઉસ સે રૂક જાઈએ. ઈશાદિ બારી તઆલા હૈઃ "જો કુછ રસુલ તુમ્હે દે વો લે લો ઔર જીસ ચીઝ સે મન્અ કરે ઉસ સે રૂક જાઓ."

(સૂરઃ હશ્ર, આ. નં. ૭)

૨) રસુલે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને દીનકે મઆમલે મે જો કામ સારી હયાતે તૈયીબા મે નહીં કીયા વો કામ અપની મરઝી સે કરકે અલ્લાહ કે રસુલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે આગે બઢને કી જસારત ના કીજીયે. ઈશાદિ બારી તઆલા હૈઃ "એ લોગો ! જો ઈમાન લાએ હો ! અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસુલ સે આગે ન બઢો."

(સૂરઃ હુજુરાત, આ. નં. ૧)

૩) રસુલે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી ઈતાઅત ઓર ઈત્તીબા કે મુકાબલે મે કીસી દુસરે કી ઈતાઅત ઔર ઈત્તીબા કરકે અપને અઅ્માલ બરબાદ ના કીજીયે. ઈશાદિ બારી તઆલા હૈઃ "એ લોગો ! જો ઈમાન લાએ હો ! અલ્લાહ કી ઈતાઅત કરો, રસુલ કી ઈતાઅત કરો ઔર (કીસી દુસરે કી ઈતાઅત કરકે) અપને અઅ્માલ બરબાદ ના કરો."

(સૂરઃ મુહમ્મદ, આ. નં. ૩૩)

ઈસ્લામીક ઈન્ફર્મેશન સેન્ટર- કચ્છ દ્વારા પ્રકાશિત પુસ્તકો

ક્રમ	પુસ્તકનું નામ	લેખક
૦૧	મુસલમાન કા અકીદા	શૈખ મુહમ્મદ બીન જમીલ ઝૈનુ
૦૨	ગુનાહે કબીરા	ઈમામ શમ્સુદ્દીન ઝહબી (રહ.)
૦૩	દુઆએઁ	મૌ. શાહીદ જામઈ 'રાજકોટી'
૦૪	સ્ત્રીઓના વિશિષ્ટ મસાઈલ	શૈખ સાલેહ અલ ફઉઝાન
૦૫	મીલાદુન્નબી અને મોહબ્બતે રસુલ (સ.અ.વ.)	ડો. ફઝલૂર્રહમાન મદની
૦૬	સીરતે નબવી અને ગેરઈસ્લામી વિચારો	મૌ. અબુલઆસ વહીદી
૦૭	નમાઝ ની સઝાવટ રફ્યદૈન	મૌ. મુહમ્મદ ઈસ્માઈલ સામરોદી
૦૮	યા અલ્લાહ મદદ	હાફીઝ સલાહુદ્દીન યુસુફ
૦૯	અહમ દીની અસ્બાક	શૈખ અ.અઝીઝ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન બાઝ
૧૦	રોઝાના મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૧	ઝકાતના મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૨	હજ્જ અને ઉમરાહના મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૩	ફઝાઈલે કુર્આન મજીદ (સંક્ષિપ્ત)	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૪	દુઆ કે મસાઈલ	મૌ. મુહમ્મદ ઈકબાલ કીલાની
૧૫	સીરતુન્નબી (સ.અ.વ.) ક્વિઝ	અબુ વસીમ અબ્દુર્રહીમ મુહમ્મદી
૧૬	તફસીર સૂરઃ બકરહ	હાફીઝ સલાહુદ્દીન યુસુફ
૧૭	કલમાએ તૌહીદ કા મઅના...	મુહમ્મદ ઉમેર ટોંકી
૧૮	જિન, જાદુ ઔર બિમારીઆ દૂર કરનેકા ઈલાજ	સઈદ બિન અલી બિન વહફ અલ કહતાની
૧૯	દીન કે તીન અહમ ઉસુલ	શૈખુલ ઈસ્લામ મુહમ્મદ અત્તમીમી
૨૦	એહલે સુન્નત વલ જમાઅત કા અકીદા	શૈખ મુહમ્મદ બિન સાલેહ અલ ઉષૈમીન
૨૧	બેનમાઝી કા અંજામ	શૈખ મુહમ્મદ બિન સાલેહ અલ ઉષૈમીન
૨૨	નબી (સ.અ.વ.) કી નમાઝ	શૈખ અબ્દુલ અઝીઝ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન બાઝ રહ.
૨૩	ઈસ્લામ ખાલિસ કયા હૈ?	મુહમ્મદ ઈસ્માઈલ ઝર્તારગર

ઈસ્લામિક ઈન્ફર્મેશન સેન્ટર - કચ્છ

હોટલ નુરાની પાસે, ડાંડા બજાર, ભુજ-કચ્છ.

Mo.: 8401786172 | www.iickutch.blogspot.in